

Bilag 2

Nogle af udvalgets spørgsmål til videnskabsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 1 og 2 og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra RV. Spørgsmål 3, 4 og 6 og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S. Spørgsmål 9 og 10 og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra V.

Spørgsmål 1:

Hvad forstår ministeren ved begrebet »dansk forskning«, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget?

Svar:

En afgrænsning af fondsfunktionen til »dansk forskning« har altid været et centralt princip i forskningsrådssystemet; der er således tale om en videreførelse af gældende ret.

Som anført i bemærkningerne til lovforslagets nr. 8 og nr. 20 indebærer begrebet et geografisk tildelingskriterium, hvorefter den forskning, hvortil der gives støtte, skal gavne de danske forskningsmiljøer i bred forstand. I denne sammenhæng inkluderer de danske forskningsmiljøer også de to hjemmestyreområder. Der stilles med andre ord ikke et objektivi krav til nationalitet, statsborgerskab, hvor forskningen skal udføres eller lignende. Derimod er der tale om et kvalitativt krav om, at danske forskningsbevillinger skal anvendes til at understøtte dansk forskning bedst muligt.

Kriteriet skal sikre, at bevillingerne bruges på aktiviteter, der gavner de danske forskningsmiljøer. I forhold til dansk deltagelse på den internationale arena betyder det, at der skal være en sammenhæng mellem det danske engagement i internationale forskningssamarbejder og den mulige gevinst, der kan ligge i det for de danske forskningsmiljøer.

Spørgsmål 2:

Hvordan skal Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd håndtere begrebet »dansk forskning«, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget?

Svar:

Da der er tale om et kvalitativt krav, jf. min besvarelse af spørgsmål 1, kan der ikke opstilles en udtømmende facitliste over internationale aktiviteter, som opfylder kriteriet. Men man må formode, at kriterier er opfyldt i tilfælde, hvor hensynet til danske forskeres forholdsmæssige andel af de samlede bevillinger i en konkurrencesituation med udenlandske forskere vægtes højt, jf. bemærkningerne til forslaget nr. 20.

Det omvendte gør sig gældende i en situation, hvor danske bevillinger skal indgå i en aktivitet, hvor aktørkredsen kun er udenlandske forskere. Her skal der i hvert fald kunne påvises en indirekte effekt for de danske forskningsmiljøer, herunder også at aktiviteten har relevans for miljøerne.

Der er i vidt omfang tale om en faglig vurdering, som rådene allerede i dag nationalt set er vant til at håndtere. Jeg føler mig overbevist om, at de også kan løfte denne opgave i en international sammenhæng.

Spørgsmål 3:

Hvor langt vil Det Frie Forskningsråds foreslåede bemyndigelse til at støtte politisk prioriterede virkemidler inden for dansk forskning række?

Svar:

Jeg vil gerne understrege, at Det Frie Forskningsråd ikke får selvstændig hjemmel til at støtte politisk prioriterede virkemidler. Rådet får alene en hjemmel til at udmønte bevillinger hertil, hvis de bevilgende myndigheder har henlagt en sådan bevilling til rådet. Folketinget eller Folketingets Finansudvalg skal således have vedtaget eller tiltrådt dispositionen.

I den forbindelse er det vigtigt at fremhæve, at Det Frie Forskningsråd kun i undtagelsestilfælde forudsættes tillagt en sådan udmøntningskompetence. Det bør naturligvis være sådan, at alle forskningsbevillinger udmøntes af det organ, der er bedst egnet dertil. Som anført i bemærkning-